

Súd: Mestský súd Bratislava IV
Spisová značka: 29Csp/49/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1423207019
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marián Baláž
ECLI: ECLI:SK:MSBA4:2025:1423207019.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava IV sudcom Mgr. Mariánom Balážom v sporovej veci žalobcu: Y. U., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bydlisko S. XXX, XXX XX S., právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom Kuzmányho 29, 040 01 Košice, IČO: 47 234 466, proti žalovanej: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom: Pribinova 25, 811 09 Bratislava, právne zastúpená: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, IČO: 42185190, o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia, t a k t o

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 800,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobca m á proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu v elektronickej podobe, s autorizáciou podľa osobitného predpisu, dňa 18.10.2023 domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 800,- eur, ktorá predstavuje primerané finančné zadostučinenie a nahradiť trovy konania. Svoj nárok zdôvodnil tým, že dňa 05.05.2006 došlo medzi žalobcom ako spotrebiteľom a žalovanou ako veriteľom k uzavretiu zmluvy o úvere č. XXXXXXXX (ďalej ako „zmluva o úvere“). Žalovaná za použitia nekalých obchodných praktík inkorporovala do zmluvy o úvere časť označenú ako „Plnomocenstvo“, ktorou mal spotrebiteľ splnomocniť splnomocnenca - T. O. W., aby v jeho mene uzavrel záložnú zmluvu. Tento formulár bol vopred pripravený a so spotrebiteľom nebol individuálne dojednaný, teda išlo o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Napriek uvedenému žalovaná uzavrela záložnú zmluvu so splnomocnencom, a takto neplatne vzniknuté záložné právo žalovaná dala zaevidovať v katastri nehnuteľností. Spotrebiteľ všetky svoje záväzky uhradil, a napriek tomu zo strany žalovanej nedošlo k žiadnym úkonom vedúcim k výmazu záložného práva z katastra nehnuteľností. Žalobca bol nútený sa za účelom ochrany svojich práv obrátiť na súd so žalobou o určenie neexistencie záložného práva, príslušné konanie bolo vedené na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 19Csp/6/2023. Okresný súd Michalovce rozsudkom č.k. 19Csp/6/2023-48 zo dňa 03.05.2023, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.06.2023, určil, že záložné právo k nehnuteľnostiam neexistuje z dôvodu, že zmluva o zriadení záložného práva, na základe ktorej malo vzniknúť, je neplatná. Pretože uvedený súd vo vydanom rozsudku deklaroval, že žalovaná v ňom opísaným postupom porušila práva žalobcu ako spotrebiteľa, podľa žalobcu mu vznikol nárok na primerané finančné zadostučinenie, ktorého sa domáha v tomto konaní. Žalobca, odvolávajúc sa na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019, uviedol, že úspešným uplatnením práva na súde je nutné rozumieť právoplatné rozhodnutie súdu o priznaní nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, alebo určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, či zrušenie rozhodcovského rozsudku, ak vychádza z neprijateľnej rozhodcovskej doložky (zmluvy) a pod. V tomto

prípade je uvedená podmienka splnená právoplatným rozsudkom Okresného súdu Michalovce sp. zn. 19Csp/6/2023-48 zo dňa 03.05.2023, ktorým tento rozhodol v prospech žalobcu ako spotrebiteľa, keď konštatoval porušenie jeho práv a určil neexistenciu záložného práva. Podľa žalobcu vznik ujmy v konaní o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nie je potrebné skúmať a z jeho strany preukazovať, pretože postačuje samotné porušenie práva alebo povinnosti, čo v prejednávacom prípade je naplnené a potvrdené právoplatným rozsudkom Okresného súdu Michalovce č.k. 19Csp/6/2023-48 zo dňa 03.05.2023. Jediným kritériom posúdenia výšky primeraného finančného zadosťučinenia je primeranosť. Žalovaná zneužila postavenie spotrebiteľa ako slabšej strany a snažila sa získať majetkový prospech za použitia nekalých obchodných praktík, neprijateľných zmluvných podmienok, čím výrazným spôsobom ohrozila majetkové pomery žalobcu. Ten úspešne uplatnil svoje porušené práva a súd toto porušenie právoplatne deklaroval. Suma 800,- eur je preto podľa neho primeraná v porovnaní s masívnym zásahom do ekonomickej stability právneho predchodcu žalobcu, a následne aj samotného žalobcu a jeho rodiny.

2. Žalovaná sa k žalobe vyjadrila dňa 07.12.2023 podaním v elektronickej podobe, s autorizáciou podľa osobitného predpisu (č.l. 26). Uviedla, že neuznáva žalobcom uplatnený nárok na finančné zadosťučinenie ani čo do dôvodu a ani čo do výšky. Zdôraznila, že žalobca nijakým relevantným spôsobom neodôvodnil uplatnený nárok na finančné zadosťučinenie, neprislúcha mu finančné zadosťučinenie, pretože neexistuje žiaden dôvod na jeho priznanie. Žalobcovi nevznikla žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie finančného zadosťučinenia. Ďalej poukázala na skutočnosť, že právna ochrana nemôže byť poskytnutá dlžníkovi, keď sám je ten, kto ako prvý porušil svoje povinnosti, keď si neplnil záväzky, ku ktorým pristúpil. Žalobca v postavení dlžníka uzatvoril so žalovanou v postavení veriteľa dňa 05.05.2006 zmluvu o úvere, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 331,94 eur, pritom žalovaná z poskytnutého úveru ku dňu podania svojho vyjadrenia neeviduje žiadnu úhradu. Žalovaná ďalej uviedla, že priznanie primeraného finančného zadosťučinenia podľa §3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je potrebné vykladať reštriktívne a prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné napraviť inak. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia práva. Žalovaná potvrdila, že má vedomosť a rešpektuje rozhodnutie vydané v konaní vedenom na Okresnom súde Michalovce sp. zn. 19Csp/6/2023 a vzhľadom na okolnosti prejednávaneho prípadu označila prípadné priznanie náhrady finančného zadosťučinenia za neprimerané. Pri posudzovaní žalobcom uplatneného práva je podľa žalovanej potrebné posudzovať konkrétne okolnosti týkajúce sa vzťahu žalobcu a žalovanej a pri rozhodovaní vziať do úvahy aj konanie žalobcu, ktorý sa domáha vydania finančného zadosťučinenia napriek tomu, že sám porušil viacnásobne zmluvné ustanovenia úverovej zmluvy. Žalovaná má za to, že nepostačuje všeobecná konštatácia funkcie primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobca neodôvodnil jasne a určito skutkové okolnosti týkajúce sa záväzkovo-právneho vzťahu medzi ním a žalovanou. Žalobcovi podľa žalovanej žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, nevznikla, jeho priznanie by malo za následok spôsobenie hrubej nerovnováhy medzi právami a povinnosťami veriteľa a spotrebiteľa, a to bez akéhokoľvek právneho dôvodu. Ďalej uviedla, že pri rozhodovaní by súd mal vziať do úvahy aj konanie žalobcu, ktorý sa domáha vydania finančného zadosťučinenia napriek tomu, že sám konal v rámci kontraktčného postupu ľahostajne, keď svojím podpisom vyhlásil, že súhlasí s obsahom zmluvy, bol oboznámený so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Svojím podpisom na zmluve ďalej prehlásil, že si zmluvu prečítal, že ju uzatvoril vážne, zrozumiteľne, nie v tiesni ani za nápadne nevýhodných podmienok. Za spornú žalovaná považovala aj výšku požadovanej náhrady finančného zadosťučinenia, ktorú žalobca nijako relevantne neodôvodnil. Táto podľa žalovanej určite nie je primeraná. Poukázala na to, že primerané finančné zadosťučinenie má nesporne sankčnú funkciu a jeho cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a odradiť ho alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti (v zmysle generálnej prevencie). Preventívna funkcia primeraného finančného zadosťučinenia má pôsobiť naprieč existujúcimi spotrebiteľskými právnymi vzťahmi, t.j. má pôsobiť aj na dodávateľa, ale aj na spotrebiteľa. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia každému subjektu, t.j. aj subjektu správajúcemu sa ľahostajne v žiadnom prípade nemožno chápať ako pozitívne preventívne pôsobenie. Žalovaná zdôraznila, že v danom prípade nie je priznaním finančného zadosťučinenia naplnená jeho preventívna funkcia. Konanie žalobcu, ktorý podal žalobu na priznanie finančného zadosťučinenia, nie je adekvátne okolnostiam. Žalobca sa mohol brániť primerane aj iným spôsobom, než zľahčováním svojho neobozretného a ľahostajného konania. Podľa nej domáhanie sa

primeraného finančného zadosťučinenia žalobcom nezodpovedá požiadavke všeobecnej spravodlivosti, nebolo by vhodné ju priznať a nebola náležitým spôsobom odôvodnená.

3. Súd zaslal vyjadrenie žalovanej k podanej žalobe žalobcovi, ktorý súdu doručil repliku dňa 27.12.2023 v elektronickej podobe, s autorizáciou podľa osobitného predpisu (č.l. 41). Uviedol v nej, že žalovaná vo svojom vyjadrení uvádza tvrdenia, ktoré by mohli mať svoje miesto v pôvodnom konaní, kedy sa dokazovali okolnosti uzavretia samotnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom pôvodným konaním bolo konanie o určenie neexistencie záložného práva, pretože žalovaná si nespĺnila svoju povinnosť a nevykonala výmaz záložného práva po tom, čo žalobca svoje záväzky uhradil. Ak žalovaná mala za to, že má voči žalobcovi nevysporiadané nároky (žalobca akékoľvek údajné nároky poprel) mohla sa s ich uplatnením obrátiť na všeobecný súd. To, že tak neurobila, je podľa žalobcu signálom, že ide len o tendenčné tvrdenia bez reálneho základu a pre prejednávane konanie nepodstatné, pričom je zrejmé, že žalobca svoj záväzok splnil. Žalobca bol nútený sa s obranou svojich porušených práv obrátiť na súd, preto snaha žalovanej poukázať na zavinenie žalobcu a navodiť dojem, že za porušenie kogentných ustanovení zodpovedá on, je bezpredmetná. Tvrdenia žalovanej sú absolútne nepravdivé, pričom už len výpis z klientskej zóny žalobcu podporuje jeho tvrdenia o tom, že svoj záväzok splnil. Tvrdenia žalovanej o tom, že priznanie primeraného finančného zadosťučinenia by spôsobilo hrubú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami veriteľa a spotrebiteľa, je podľa neho potrebné považovať za zavádzajúce, pretože to bola práve žalovaná, ktorá využila svoje silnejšie postavenie a dala žalobcovi na podpis zmluvu, ktorá obsahovala časť s názvom „Plnomocenstvo“, ktorým mal žalobca ako spotrebiteľ splnomocniť T. O. W., aby uzavrel v jeho mene záložnú zmluvu. Toto konanie žalovanej spôsobilo hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, ako to konštatoval aj súd v pôvodnom konaní. Žalovaná takto hrubým spôsobom zasiahla do jeho práv a zasahovala do nich aj po splnení spotrebiteľského záväzku. Žalobca ďalej zdôraznil, že na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sa nevyžaduje vznik a preukázanie ujmy, dostačujúce je, ak spotrebiteľ úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom na súde. Ako spotrebiteľ utrpel ujmu minimálne v psychickej rovine, a to neprimeranou záťažou spôsobenou nezákonným postupom veriteľa, ktorý mu predložil zmluvu o spotrebiteľskom úvere v rozpore so zákonom, zneužíval svoje silnejšie postavenie, na podklade absolútne neplatnej záložnej zmluvy zapísal do katastra nehnuteľností záložné právo, ktoré odmietal vymazať, a to aj po splnení záväzku, čo výrazne narušilo ekonomickú a majetkovú stabilitu žalobcu. Žalobca preto zotrval na primeranosti požadovanej sumy 800,- eur. K výkladu slova primeranosť uviedol, že je subjektívnou kategóriou, ku ktorej dospeje súd na základe jedinej objektívnej skutočnosti, ktorou je porušenie práva alebo povinnosti; túto nie je možné osobitne vypočítavať, čo vyplýva z povahy tohto pojmu. Rovnako neexistujú iné dôkazy, než tie na ktoré odkázal, ktoré by „primeranosť“ preukazovali, a preto o jej výške rozhoduje na základe voľnej úvahy súd s prihliadnutím na návrh žalobcu. Žalobca primeranosť uplatneného nároku odôvodnil nasledovnými kritériami: rozsah, v akom dodávateľ porušil svoje povinnosti, použitie neprijateľných podmienok a nekalých obchodných praktík; doba trvania protiprávneho stavu (od samotného uzatvorenia zmluvy až doposiaľ, kedy uplatnením nároku na primerané finančné zadosťučinenie dochádza k dovŕšeniu ochrany práv spotrebiteľa); nevyhnutné uplatňovanie práv v súdnom konaní a tým spôsobený zásah do súkromného života spotrebiteľa; miera úspešnosti v súdnom konaní (v prejednávanom prípade 100 %) atď. V otázke kritérií slúžiacich pre posúdenie primeranosti výšky finančného zadosťučinenia žalobca poukázal na rozhodovacia prax súdov vyšších inštancií, konkrétne rozsudky Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 3CoCsp/67/2021 zo dňa 12.05.2022 a sp.zn. 2CoCsp/40/2021 zo dňa 30.09.2021. Označil za zavádzajúcu argumentáciu žalovanej, že priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len vtedy, keď porušenie práva nie je možné napraviť inak. Dodal, že žiaden právny predpis nikde nedefinuje ako podmienku vzniku nároku spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie skutočnosť deklarovanú žalovanou, že porušenie práva nie je už možné napraviť inak. Jedinými podmienkami, ktoré zákon pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia koncipuje sú podľa žalobcu: 1. žalobca musí mať postavenie spotrebiteľa, 2. zo strany porušiteľa došlo k porušeniu práva alebo povinnosti zo zákona o ochrane spotrebiteľa alebo z osobitných predpisov na ochranu spotrebiteľa, 3. spotrebiteľ musel porušenie práva alebo povinnosti úspešne uplatniť na súde, 4. právo na primerané finančné zadosťučinenie mu prináleží od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá. Splnenie týchto podmienok podľa žalobcu deklaruje pôvodné konanie na Okresnom súde Michalovce, sp.zn. 19Csp/6/2023 a v súvislosti s uvedenými podmienkami sa žalobca pridržiaval argumentácie vyjadrenej v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn.: 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019. V zmysle tejto argumentácie pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva

alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky, použíwanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Ďalej poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 3Co/56/2019 zo dňa 11.06.2019. Žalobca nesúhlasil ani s výkladom žalovanej o účele primeraného finančného zadosťučinenia, pretože účelom predmetného ustanovenia §3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa je odradiť podnikateľov od porušovania práv spotrebiteľa (preventívna funkcia), kompenzovať neprávny stav vzniknutý porušením práv spotrebiteľa (kompenzačná funkcia), ako aj potrestať za už dokonané porušenie spotrebiteľských práv (sankčná funkcia).

4. Súd zaslal repliku žalobcu na vyjadrenie žalovanej, tá dňa 11.09.2024 zaslala dupliku v elektronickej podobe, s autorizáciou podľa osobitného predpisu (č.l. 55), v ktorej uviedla, že sa pridrižiava svojho skoršieho vyjadrenia, konanie žalobcu formou žaloby na priznanie finančného zadosťučinenia považuje za neadekvátne a priznanie náhrady finančného zadosťučinenia za neprimerané.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 28.07.2025, ktorého sa zúčastnil právny zástupca žalobcu, právna zástupkyňa žalovanej svoju neúčasť neospravedlnila, žalovaná svoju neúčasť ospravedlnila vysokou pracovnou zaneprázdnenosťou, pričom súhlasila s prejednaním veci v jej neprítomnosti. Na uvedenom pojednávaní súd oboznámil obsah žaloby, vyjadrenia žalovanej a žalobcu a v spise sa nachádzajúce listiny a zistil nasledovný skutkový stav.

5.1. Z rozsudku Okresného súdu Michalovce č.k. 19Csp/6/2023-48 zo dňa 03.05.2023 (č.l. 12) súd zistil, že tento súd určil, že záložné právo vyplývajúce zo zmluvy o zriadení záložného práva č. 380/2007-BÁN zo dňa 18.05.2007 na nasledovných nehnuteľnostiach žalobcu, nachádzajúcich sa v k.ú. W., obec W., okres U.: 1. spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 987/1290240 k celku na pozemku parc. č. XXX/XX, druh pozemku ostatná plocha vo výmere 1607 m², evidovaný ako parcela registra C-KN na katastrálnej mape, zapísaný na LV č. XXX; 2. spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 82/107520 k celku na pozemku parc. č. XXX/XXX, druh pozemku orná pôda vo výmere 88509 m², evidovaný ako parcela registra „E-KN“, zapísaný na LV č. XXX, 3. spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 82/107520 k celku na pozemku parc. č. XXX/XXX, druh pozemku orná pôda vo výmere 4056 m², evidovaný ako parcela registra „E-KN“, zapísaný na LV č. XXX, 4. pozemok parc. č. XXX, druh pozemku orná pôda vo výmere 4041 m², evidovaný ako parcela registra „C-KN“ na katastrálnej mape, zapísaný na LV č. XXX, 5. pozemok parc. č. XXXX, druh pozemku trvalý trávny porast vo výmere 1709 m², evidovaný ako parcela registra „C-KN“ na katastrálnej mape, zapísaný na LV č. XXX a 6. pozemok parc. č. XXXX, druh pozemku orná pôda vo výmere 3304 m², evidovaný ako parcela registra „C-KN“ na katastrálnej mape, zapísaný na LV č. XXX (ďalej spoločne len „nehnuteľnosti“), pričom uvedená zmluva bola uzatvorená medzi žalovanou a právnym predchodcom žalobcu, neexistuje a žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Z odôvodnenia predmetného rozsudku súd zistil, že právny predchodca žalobcu, Y. U., zomrel XX.XX.XXXX a vlastnícke právo k nehnuteľnostiam prešlo na základe rozhodnutia Okresného súdu Michalovce sp. zn. 21D/1076/2016 na žalobcu, ktorý vstúpil zároveň do postavenia záložcu (ods. 2 rozsudku). Z obsahu úverovej zmluvy uzavretej dňa 05.05.2006 vyplýva, že jej súčasťou v časti označenej ako „Plnomocenstvo“, bolo aj splnomocnenie dlžníka, ktorým právny predchodca žalobcu ako dlžník splnomocnil T. O. W., aby za účelom zabezpečenia pohľadávky veriteľa uzavrel v jeho mene záložnú zmluvu, pričom súd považoval takýto spôsob udelenia plnomocenstva za neprijateľnú zmluvnú podmienku (ods. 24. odôvodnenia predmetného rozsudku). Ďalej súd pristúpil k prieskumu uzatvorenej zmluvy a zistil, že na základe neplatne udeleného plnomocenstva nebolo možné ani záložnú zmluvu uzavrieť platne. Zo zmluvy o zriadení záložného práva predloženej súdu mal tento súd za preukázané, že záložnú zmluvu neuzatváral právny predchodca žalobcu, ale v jeho mene a na jeho účet, na základe neplatného splnomocnenia, T. O. W., preto je záložná zmluva neplatná. Súd poukázal aj na to, že na obdobné praktiky veriteľov reagovala aj novela zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v platnom znení (ďalej len „zákon č. 250/2007 Z.z.“), a to ustanovením §5a ods. 4, podľa ktorého právny úkon, ktorým spotrebiteľ splnomocňuje tretiu osobu na uzavretie dohody o zabezpečení splnenia záväzku spotrebiteľa zo spotrebiteľskej zmluvy v mene spotrebiteľa, je neplatný (ods. 25 odôvodnenia predmetného rozsudku).

5.2. Zo žiadosti o predloženie listiny na výmaz záložného práva z roku 2022 (č.l. 46) súd zistil, že žalobca v nej žiada žalovanú o bezodkladné predloženie súhlasu žalovanej ako záložného veriteľa s výmazom záložného práva k nehnuteľnostiam, ktoré bolo zriadené zmluvou č. XXX/XXXX-BÁN zo dňa 18.05.2007, príslušný vklad do katastra nehnuteľností bol povolený pod č. V 279/2007 dňa 27.06.2007. Predmetná zmluva bola uzatvorená na základe splnomocnenia obsiahnutého vo formulárovej spotrebiteľskej zmluve

o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 05.05.2006 na zabezpečenie pohľadávok vyplývajúcich z tejto úverovej zmluvy. V žiadosti ďalej žalobca uvádza, že jeho právny predchodca mu potvrdil, že všetky záväzky dlžníka vyplývajúce z uvedenej zmluvy o úvere boli uhradené.

5.3. Zo žiadosti o vyporiadanie záväzku zo dňa 23.05.2022 (č.l 47) súd zistil, že v nej žalovaná oznamuje žalobcovi, že voči nemu eviduje záväzok po nebohom Y. U. vo výške 15371,59 eura k 23.05.2022, ktorý žiada uhradiť. Z dôvodu snahy o mimosúdne vyriešenie sporu žalovaná vyjadrila súhlas s tým, aby jej žalobca na vysporiadanie tohto dlhu zaplatil jednorazovo sumu 8800,- eur.

5.4. Z výpisu z klientskej zóny žalovanej získaného z internetu ku dňu 13.02.2023 (dátum sa nachádza vľavo hore, pozn. súdu, č.l. 48) súd zistil, že vo vzťahu k dlžníkovi Y. U. je ako stav zmluvy č. XXXXXXXX uvedené „uhradená“, pričom výška úveru bola 331,94 eura, celková dlžná suma bola 910,45 eura a splatená suma bola 1099,2 eura.

6. Podľa §53 ods. 1 zákona č. 108/2024 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ustanovenia tohto zákona sa použijú na zmluvu uzavretú po 30. júni 2024. Vznik právnych vzťahov zo zmlúv uzavretých pred 1. júlom 2024 a nároky vzniknuté z týchto zmlúv sa posudzujú podľa právnych predpisov účinných do 30. júna 2024.

7. Podľa §3 ods. 5 veta posledná zákona č. 250/2007 Z.z., spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

8. Súd mal v konaní za preukázané, že žalovaná ako veriteľ uzatvorila dňa 05.05.2006 s právnym predchodcom žalobcu, Y. U., ktorý bol spotrebiteľom, zmluvu o úvere č. XXXXXXXX. Súčasťou tejto zmluvy bolo aj plnomocenstvo, ktorým dlžník, t.j. právny predchodca žalobcu automaticky splnomocnil T. O. W. na to, aby v jeho mene uzatvoril záložnú zmluvu podľa §522 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej len „OZ“). Na základe takto udeleného plnomocenstva došlo dňa 18.05.2007 medzi právnym predchodcom žalobcu, zastúpeným T. O. W. a žalovanou k uzatvoreniu zmluvy o zriadení záložného práva č. 380/2007 - X., ktorou došlo k zriadeniu záložného práva k nehnuteľnostiam v prospech záložného veriteľa, t.j. žalovanej; príslušný vklad bol povolený pod č. V279/07 dňa 27.06.2007. Žalobca ako právny nástupca po dlžníkovi a záložcovi žalovanej túto požiadal po 15 rokoch o predloženie kvitancie o zániku záložného práva svojho predchodcu, čo potvrdzuje jeho žiadosť z roku 2022. Žalovaná žalobcu vyzvala na mimosúdne vysporiadanie sporu a navrhla mu, aby jej zaplatil sumu 8800,- eur. Pritom z klientskej zóny žalovanej týkajúcej sa zmluvy o úvere č. XXXXXXXX vyplýva, že predmetný úver je splatený. Okresný súd Michalovce rozsudkom č.k. 19Csp/6/2023-48 zo dňa 03.05.2023 rozhodol, že žalovaná použila v súvislosti s udelením plnomocenstva právnym predchodcom žalobcu, dlžníkom Y. U., neprijateľnú zmluvnú podmienku. V dôsledku tejto neprijateľnej zmluvnej podmienky je uzatvorená zmluva o zriadení záložného práva neplatná, preto záložné právo zriadené na nehnuteľnostiach na jej základe neexistuje; predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 20.06.2023. Súd tak má za preukázané, že žalovaná v súvislosti s udelením plnomocenstva právnym predchodcom žalobcu použila nekalé obchodné praktiky, keď inkorporovala do zmluvy o úvere časť označenú ako „Plnomocenstvo“, ktorou mal spotrebiteľ splnomocniť splnomocnenca - T. O. W., aby v mene spotrebiteľa uzavrel záložnú zmluvu. Tento formulár bol vopred pripravený a so spotrebiteľom nebol individuálne dojednaný, teda išlo o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

9. Z dôvodu prechodného ustanovenia §53 ods. 1 aktuálne účinného zákona č. 108/2024 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov, sa na posudzovaný vzťah a nároky žalobcu z neho vzniknuté použijú ustanovenia predchádzajúceho právneho predpisu, ktorým je zákon č. 250/2007 Z.z.. Súd preto nároky žalobcu uplatnené v tomto konaní posudzoval podľa tohto skoršieho právneho predpisu. Na základe zisteného skutkového stavu súd zistil, že sú splnené podmienky vymedzené v §3 ods. 5 veta posledná zákona č. 250/2007 Z.z. pre priznanie primeraného zadosťučinenia žalobcovi. V zhode so závermi ustálenej rozhodovacej praxe (napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019) súd uvádza, že § 3 ods. 5 veta posledná zákona č. 250/2007 Z.z. má plniť satisfakčnú a sankčnú funkciu. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom, avšak ho možno chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva porušujú hrubým spôsobom. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom,

ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom alebo osobitnými predpismi. V tomto prípade Okresný súd Michalovce v konaní sp. zn. 19Csp/6/2023 judikoval v prospech žalobcu - spotrebiteľa konkrétne porušenie jeho práva a porušenia povinností žalovanej. Cit. ust. nevyžaduje pre priznanie primeraného zadosťučinenia žiadnu inú podmienku, t.j. ani aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy alebo aby bola spotrebiteľovi privedená konkrétna ujma. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Súd preto, vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu, považoval základ podanej žaloby za dôvodný v celom rozsahu.

10. Pokiaľ ide o okolnosť, že žalovaná sa dopustila nekalej obchodnej praktiky vo vzťahu k právnomu predchodcovi žalobcu a nie k žalobcovi samotnému, súd uvádza, že z §3 ods. 5 veta posledná zákona č. 250/2007 Z.z. vyplýva, že osobou aktívne legitimovanou na podanie žaloby je spotrebiteľ. Žalobca z dôvodu prechodu práv dedením vstúpil ako nadobúdateľ nehnuteľností aj do povinností záložcu voči veriteľovi, t.j. žalovanej, a teda spotrebiteľský vzťah založený voči právnomu predchodcovi žalobcu zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam dňa 18.05.2007, ktorej predchádzalo uzatvorenie zmluvy o úvere č. XXXXXXXX dňa 05.05.2006, zostal zachovaný. V tejto súvislosti súd obdobne poukazuje na právne závery vyjadrené v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/80/2020 (R47/2022), v zmysle ktorých: „Zodpovedným subjektom, od ktorého je možné požadovať primerané finančné zadosťučinenie v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z. nemusí byť iba jedna zo sporových strán v súdnom konaní, v ktorom bol spotrebiteľ úspešný.“ Napriek tomu, že v cit. rozhodnutí najvyšší súd posudzoval povinnú osobu, t.j. dodávateľa v súvislosti s uplatnením spotrebiteľských práv spotrebiteľmi, vykonal výklad §3 ods. 5 veta posledná zákona č. 250/2007 a jeho závery sú s ohľadom na obsah cit. ust. použiteľné nielen vo vzťahu k dodávateľom služieb (t.j. podnikateľom) ale aj vo vzťahu k spotrebiteľom. Pokiaľ je totiž dodávateľ v cit. ust. označený všeobecne ako „kto za porušenie práva alebo povinnosti ... zodpovedá“, osoba uplatňujúca nároky voči dodávateľovi je označená ako „spotrebiteľ“. Súd poukazuje na vyššie v tomto odseku uvedený záver, že žalobca vystupoval ako spotrebiteľ v právnom vzťahu voči žalovanej, keď toto svoje postavenie nadobudol dedením. Žalobca je preto spotrebiteľom a ako právny nástupca po právnom predchodcovi, spotrebiteľovi, od ktorého odvodzuje svoje práva, je aktívne vecne legitimovaným subjektom v tomto konaní.

11. V ďalšom sa súd s ohľadom na ustálenú súdnu prax (R 48/2022) zaoberal výškou žalobcom uplatneného zadosťučinenia a dospel k záveru, že táto je opodstatnená v celom rozsahu. Súd sa nestotožňuje s argumentáciou žalovanej, že žalobcovi by bolo možné priznať primerané zadosťučinenie až vtedy, keď porušenie práva nie je možné napraviť inak. Takýto právny záver z § 3 ods. 5 veta posledná zákona č. 250/2007 Z.z. vyvodit' nemožno, a to s ohľadom na jeho znenie, a taktiež aj s ohľadom na všeobecne akceptovanú funkciu, ktorú v občianskoprávných vzťahoch inštitút primeraného zadosťučinenia má (napr. § 13 ods. 3 OZ, §19b ods. 2 OZ). Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, cit. ust. neustanovuje žiadne kritéria, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť; jediným kritériom je jeho primeranosť. Súd poukazuje na kontrakčný proces v súvislosti so zmluvou o úvere a zdôrazňuje, že tento v žiadnom prípade neprebehol riadne. Vychádzal zo zistení Okresného súdu Michalovce v rozsudku č.k. 19Csp/6/2023-48 zo dňa 03.05.2023 a považuje za neprípustné, aby žalovaná za použitia nekalých obchodných praktík inkorporovala do zmluvy o úvere časť označenú ako „Plnomocenstvo“, ktorou mal spotrebiteľ splnomocniť splnomocnenca - T.. O. W., aby v jeho mene uzavrel záložnú zmluvu. Tento formulár bol vopred pripravený a so spotrebiteľom nebol individuálne dojednaný, teda išlo o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd súhlasí s argumentáciou žalovanej, v zmysle ktorej žalobcu nikto do zmluvného vzťahu nenútil. Súd ale nemôže súhlasiť s opisom situácie, týkajúcej sa uzatvorenia zmluvy o úvere so žalobcom tak, ako ho uvádza žalovaná, že žalobca konal v rámci kontrakčného postupu ľahostajne, keď svojim podpisom vyhlásil, že súhlasí s obsahom zmluvy o úvere, bol oboznámený so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru; nemal k nim žiadne výhrady a zaviazal sa ich dodržiavať, prehlásil, že si ju prečítala, že ju uzatvoril vážne, zrozumiteľne, nie v tiesni ani za nápadne nevýhodných podmienok. Ako je uvedené vyššie, súd za podstatnú okolnosť v posudzovanom prípade považoval to, že žalovaná inkorporovala do zmluvy o úvere časť označenú ako „Plnomocenstvo“, ktorou mal spotrebiteľ splnomocniť splnomocnenca - T..

O. W., aby v jeho mene uzavrel záložnú zmluvu. Takýto postup veriteľa voči potenciálnemu dlžníkovi súd považuje za neprípustný a spôsobilý výrazne ohroziť právne vzťahy zmluvných strán, a to nielen v oblasti spotrebiteľského práva, kde je spotrebiteľom poskytovaná zvýšená ochrana, ale v oblasti občianskoprávných vzťahov všeobecne. Súd považuje za potrebné poukázať na to, že práve spôsob udeľovania plnomocenstiev uskutočnený žalovanou bol zákonodarcom označený za neprípustný a v dôsledku prijatia zákona č. 102/2014 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov je s účinnosťou od 01.05.2014 zakázaný. Je tak nepochybné, že opísaný postup žalovanej voči žalobcovi a jeho právnenému predchodcovi predstavuje zneužitie postavenia na úkor slabšej strany (spotrebiteľa); žalovaná sa snažila získať majetkový prospech za použitia nekalých obchodných praktík, neprijateľných zmluvných podmienok, čím výrazne ohrozila majetkové pomery žalobcu a jeho právneho predchodcu. Postup žalovanej teda zasiahol do ich bežného života, pretože následky nezákonného konania žalovanej mali priamy vplyv na dispozíciu s nehnuteľnosťami, ktoré boli zaťažené záložným právom v jej prospech. Žalobca pritom na rozdiel od žalovanej preukázal, že úver, ktorého splnenie bolo zabezpečené záložným právom k nehnuteľnostiam, bol splatený. Žalovaná, naopak, odmietala uskutočniť úkony smerujúce k jeho výmazu z katastra nehnuteľností, preto bol žalobca donútený domáhať sa svojich práv súdnou cestou, a teda musel vynaložiť ďalšie náklady na ochranu svojich majetkových práv. Právna neistota žalobcu trvala od uskutočnenia nekalej obchodnej praktiky žalovanou (05.05.2006) až do nadobudnutia právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Michalovce č.k. 19Csp/6/2023-48 zo dňa 03.05.2023, teda 17 rokov. Priznaná suma preto s ohľadom na zistené okolnosti zodpovedá svojmu účelu; žalobcovi ako spotrebiteľovi poskytuje satisfakciu a súčasne je spôsobilá žalovanú ako dodávateľa odradiť od porušovania práv spotrebiteľov.

12. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa §255 ods. 1 v spojení s §262 ods. 1 C.s.p. a žalobcovi ako úspešnej strane sporu priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote 60 dní po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak strana, ktorej bola uložená povinnosť, nespĺní uloženú povinnosť, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.